

Geschiedenis:

Russische zone

Stunde Null: 1945-1949

In de Sovjetzone leek het alsof de denazificatie grondiger werd aangepakt dan in het westen. Maar ook onschuldige Duitsers werden hier het slachtoffer van. Niet alle voormalige nationaal-socialisten werden geweerd uit de communistische partij. Daarnaast compenseerden de Sovjets zichzelf voor de geleden oorlogsschade.

Net als de westelijke bezetters namen ook de Sovjets het denazificatieproject ter hand. Zij werkten mee aan het Neurenberger proces en onderwierpen, net als de Amerikanen, alle Duitse inwoners aan een schriftelijke ondervraging. Al snel werd duidelijk dat de Russen hier veel grondiger te werk gingen dan de westerse geallieerden. Vele duizenden voormalige nazi's, militairen en oorlogsmisdadigers werden gevangen gezet in zogenoemde *Speziallager*, waaronder ook de voormalige concentratiekampen Buchenwald en Sachsenhausen.

In dat licht is het uiterst wrang dat de Oost-Duitse communistische partij binnen de eigen geledingen minimaal antecedentenonderzoek verrichte. De KPD (vanaf 1946 de SED) wilde zo snel mogelijk zo groot mogelijk worden. Voormalige nationaal-socialisten werd geen strobreed in de weg gelegd als ze lid van de communistische partij wilden worden.

[Kinderen in Oost-Berlijn zoeken naar hun ouders](#)

Video LeMO

Ruim 10 procent van de nieuwe leden was NSDAP-lid geweest. Daarnaast gebruikten de Russen hun zuiveringspolitiek niet alleen om nazi's op te sporen, maar ook om hun andere politieke tegenstanders te vervolgen. Onder het mom van denazificatie werden sociaaldemocraten en christendemocraten, maar ook veel andere tegenstanders (vooral veel jonge mensen) in interneringskampen opgesloten.

De Russen stelden zichzelf daarnaast schadeloos voor de ravage die de nazi's in hun land hadden aangericht. De Sovjet-Unie ontmantelde een groot deel van de industrie in haar bezettingszone. Hele fabrieken werden afgebroken en naar de Sovjet-Unie verhuisd. Om het enorme verlies aan mankracht te compenseren - de

Russen verloren twintig miljoen burgers in de Tweede Wereldoorlog - werden ruim honderdduizend veroordeelde Duitsers tewerkgesteld in de Sovjet-Unie, vaak onder erbarmelijke omstandigheden.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/naslagwerk/83/russische-zone>